

Prenova stavb prinaša tudi spremembe

Občina Medvode je začela obnavljati dve občinski stavbi, ki sta bili močno poškodovani v lanskih poplavih. Vrednost investicije je več kot 2,4 milijona evrov, dela pa naj bi bila končana avgusta prihodnje leto.

MAJA BERTONCELI

Medvode – V nujni rekonstrukciji bodo obnovili sedež Občine Medvode na naslovu Cesta komandanta Staneta 12 ter sedež Režijskega obrata in prostore nevladnih organizacij na naslovu Cesta komandanta Staneta 14.

Gre za sosednji stavbi, ki jima lanske poplave niso prizanesle. Voda je segala do višine 70 centimetrov nad nivojem pritličja oziroma 120 centimetrov nad nivojem terena. Poplavljeni so bili

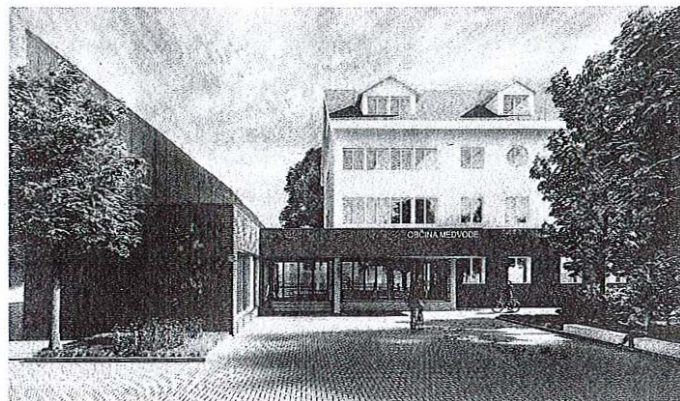
sejna soba, sprejemna pisarna. Krajevni urad Medvode, ki je del Upravne enote Ljubljana, kotlovnica, prostori Režijskega obrata, Gasilske zveze Medvode in drugih zvez in društev. Kot so

Gre za sosednji stavbi, ki jima lanske poplave niso prizanesle. Voda je segala do višine 70 centimetrov nad nivojem pritličja oziroma 120 centimetrov nad nivojem terena.

povedali na Občini Medvode, je pregled objekta, v katerem je bil Režijski obrat, po poplavih pokazal, da bo treba porušiti večino sten in ga skoraj v celoti zgraditi na novo, pri občinski stavbi pa je potrebna popolna prenova pritličja.

Stavbi bodo povezali

»V prenovi stavb, ki nista bili zgrajeni za namene, ki jim služita danes, bomo upoštevali vse sodobne smernice in zahteve za gradnjo tovrstnih javnih objektov. Tako nekoliko spreminjamo razporeditev prostorov, obe stavbi pa bomo na ravni pritličja povezali z novo gradnjo oziroma medzidkom,« pojasnjuje. Obnova obsega 490 kvadratnih metrov površin. Od vseh v poplavih poškodovanih objektov v medvoški občini je to eden finančno zahtevnejših, saj pogodbeni vrednost vseh del znaša več kot 2,4 milijona evrov. »Ker pogodbeni znesek presega pridobljena sredstva, ki nam jih je kot predplačilo namenila država, bo to prvi projekt pri nas,

Vizualizacija občinskih stavb: po prenovi bosta zasijali v novi podobi. / Foto: arhiv Občine Medvode

ki bo financiran po novem postopku z neposredno umestitvijo v državni proračun. Ker pri prenovi ne gre zgolj za vzpostavitev prvotnega stanja, ampak moramo zaradi pravil zagotoviti tudi opremo, ki je objekt prej ni imel (na primer dvigalo), bo vsa dela, ki se izvajajo dodatno, plačala Občina Medvode iz svojega proračuna,« so še povedali na občini. Zaključek del pričakujejo avgusta 2025.

Za obiskovalce zadnji vhod

Med prenovi bo Občinska uprava Občine Medvode še naprej poslovala v prvem, drugem in tretjem nadstropju, dostop za obiskovalce pa bo urejen pri zadnjem vhodu (iz smeri Medvoškega loka). Krajevni urad Medvode do zaključka prenove ostaja zaprt. V času del bo zmanjšano število parkirnih mest v okolici, zato obiskovalcem Občine Medvode in

»Ker pogodbeni znesek presega pridobljena sredstva, ki nam jih je kot predplačilo namenila država, bo to prvi projekt pri nas, ki bo financiran po novem postopku z neposredno umestitvijo v državni proračun.«

Knjižnice Medvode pripotajo parkiranje ob Tiziščici Medvode.

Lanske avgustovske poplave so škodo povzročile tudi v stavbi sedeža Občine Medvode. Obnovili bodo celotno pritličje, v katerem je voda zalila tudi sejno sobo (na fotografiji). / Foto: Tina Doki

Interreg

Sofinancira
EVROPEJSKA UNIJA
Kofinanciert von
der EUROPÄISCHEN UNION

Slovenija – Österreich

LINGUA

Naša mama se j pa sponva

Gorenjščina je doživela veliko glasovnih sprememb v razvoju kratkih naglašanih in zlasti nenaglašanih samoglasnikov, »posebno vznemirljivo« pa je raziskovanje razvoja soglasnikov in soglasniških sklopov v gorenjskem narečju.

ANA JAGODIČ DOLŽAN

Čeprav se zdi, da gorenjščina morda nima toliko »posebnosti« kot kak drugo, zemljepisno bolj obrobno narečje, pravi dialektologinja dr. Jožica Škofic, se kaj hitro izkaže, da to drži samo za izgovor dolgih naglašanih samoglasnikov, ki je tak kot v knjižnem jeziku, torej brez kakih dvoglasnikov, kot jih govorijo Dolenjci, Štajerci in drugi, na primer mleik in ne mlajku, mlejko ... »Toda veliko glasovnih sprememb je gorenjščina doživela v razvoju kratkih naglašanih in zlasti nenaglašanih samoglasnikov, kjer je veliko oslabitev in celo onemitev teh glasov. Posebno vznemirljivo pa je raziskovanje razvoja soglas-

Pšenica, po gorenjsko všenica / Foto: arhiv Gorenjskega glasa

nikov in soglasniških sklopov v gorenjščini, na primer švapanja, razvoja protetičnih in prehodnih glasov, različnih meščanj in otrditvev, asimilacij, premetov, ki lahko besede spremenijo skoraj

do neprepoznavnosti.« Zato morda celo vsi Gorenjci ne razumejo stavka, kot je tale: *Sam vidva našga hvafca, k je žefca pargnov na vošcat, po se j pa še teške votu s pokkarmem, ka da b jo votu mav uhatesat.* Povedano, zapisano v poknjiženi različici, pomeni: Sem videla našega hlapca, ki je žrebca prignal na ohcet (svatbo), potem se je pa še teške (hruške) lotil s pokkarmem, to je žepnim nožičem, kot da bi jo hotel malo obtesati.

In še nekaj primerov gorenjščine je nanizala dr. Jožica Škofic z Oddelka za dialektologijo na Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša: »Naša mama se j pa sponva, da še nismo nač všenice hpiil. (Naša mama se je spomnila,

da še nismo nič pšenice kupili.) *Sam rehku jemo, k je že taka kukar pohpval, men pa manka, da b bo kej svahga v ževosc.* (Samo redkev jemo, ki je že kakor podplat, meni pa manjka, da bi bilo kaj sladkega v želodcu.) *U četvtra par četna ščira leži.* (V kevdni, to je v kletki, pri ketni – verigi sekira leži.)« Zanimivo je tudi narečno besedje, zlasti tisto, ki zaradi spremenjenega načina življenja in novih tehnologij morda že izginja iz aktivnega besedišča gorenjskih govorcev, na primer *roženkranc* – rožni venec, *žlajfa* – zavora, *troštati* – upati, *toložiti*, *pazderje* – olesneli deli stebelc lanu, konoplje, ki se pri trenju ločijo od vlaken.

ZNAČILNOSTI GORENJSKEGA NAREČJA

V gorenjskem narečju je veliko oslabitev in celo onemitev naglašanih in zlasti nenaglašanih samoglasnikov. Nekaj primerov: *krax* – kruh, *hran* – hren, *brat* – brat, *šu* – šel, *ššat/ššat* – sušiti, *tle* – tule, *lpó* – lepo, *zdét* – sedeti, *an'mo* – enemu, *vóčva* – hočeva. Značilno za gorenjščino je tudi švapanje, kar pomeni, da se l pred a, o in u večinoma izgovarja kot v (dvoustični), na primer: *vás* – las, *hváče* – hlače, *vónc* – lonec, *gváva* – glava, *vič* – luč, *višam* – luščim, *sváma* – slama ... Pred samoglasnikom na začetku besede se pojavljajo protetični glasovi: *vóhcn* – okno, *vógle* – oglje, *gúta* – uta ... Slišimo lahko prehodne glasove (*pójssta* – postelja, *pájska* – pazduha, *újzda* – uzda, *gmóle* – grmovje ...), meščanja (*smréče* – smreke, *čikva* – kikla, krilo, *nojé* – noge, *driigja/drizga* – drugega ...), otrditve glasov (*Negóvga kóna pélejo s Krána u Lubláno* – Njegovega konja peljejo iz Kranja v Ljubljano), asimilacije oziroma prilikovanja (*žévosc* – želodec, *téjka* – hriška tepka, *bréh* – breg, *máška* – mačka, *ogníše* – ognjišče, *lévš* – lepši, *drofítina* – drobtina ...), premete (*umáka* – mlaka).